

Pædagogisk tilsyn i dagtilbud 0 – 6 år Fredensborg Kommune 2022

Område:
Børnehusene Fredensborg

Dagtilbud:
Paddehatten (i midlertidige rammer på Lystholm)

Dato og tidspunkt observation - det uanmeldte tilsyn:
21. december 2022 kl. 9-12

Dato for tilbagemeldingssamtale:
4. januar 2023

Tilstede:
Områdeleder, Sidsel vang
Daglig leder, Kristine Jørgensen

Dato for p-møde:
6. februar 2023

Pædagogisk konsulent:
Susanne Søholt

Det anbefales at dagtilbuddet læser 'Formål og Ramme for Det Pædagogiske Tilsyn, Dagtilbud 0-6 år i Fredensborg Kommune', før de gennemgår nærværende tilsynsskabelon.

Anbefalinger fra sidste års pædagogiske tilsyn

Nedenstående anbefalinger blev givet ved sidste tilsyn Udfyldes i forvejen af pædagogiske konsulent	Hvordan har dagtilbuddet arbejde med anbefalingerne? Fremlægges ved tilsynssamtalen
Aftal, hvordan jeres rutiner som måltidet i højere grad bliver en rød tråd alle steder ifht. at inddrage børneperspektivet. Drøft fx, hvordan I både understøtter børns selvhjulpethed og læring før, under og efter måltidet. Gør brug af jeres viden og del de gode eksempler fra jeres praksis med hinanden.	Institutionen har arbejdet med videoklip af pædagogiske rutiner, til refleksion over det pædagogiske læringsmiljø. Videoerne er med til refleksionsseancer som foregår på tværs af stuerne. Refleksionskort med spørgsmål danner rød tråd til tilsynsmaterialet med temaerne: Forberedelse og involvering, Kommunikation og sprog, relation og nærværende samspil, Selvhjulpethed.
Sikr jer at alle ved, hvad de skal lave med børnene og hvorfor, når de er på legepladsen.	Institutionen har arbejdet med legezoner på legepladsen. Alle stuer har udarbejdet mindst en legekasse, hvor remedier og legemanuskript er klar, så man kan gå i gang med at lege.
Aftal, hvordan I oplærer og hjælper hinanden i at bruge sproget som et pædagogisk redskab i hele læringsmiljøet, så det forbliver en øve-bane for børnene og et fælles tredje for samspillet og børnefællesskabet. Hav gerne fokus på måltidet.	Institutionen har indarbejdet en refleksions- og evalueringkultur, hvor der ved hvert stuemøde tages stilling til: <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er planlagt den næste uge • Børn/børnegrupper i fokus • Læringsmiljø i fokus • Legezone den næste uge • Andet vi er optaget af • Evaluering af sidste periodes fokus

1. Årets fokusområde: pædagogik i rutinerne – selvhjulpethed og nærvær og samspil

Det uanmeldte tilsyn foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

➤ Forberedelse og involvering

Det ses at de voksne forbereder og involverer børnene ved bl.a. at kommunikere verbalt og visuelt så alle børn ved, hvad de skal lave, hvor de skal være og hvem de skal være sammen med.

➤ Organisering med fokus på selvhjulpethed

Det ses at de voksne fordeler sig og deler børnene op i mindre grupper, så de via nærværende samspil kan understøtte børnenes selvhjulpethed som fx i:

➤ Garderoben: Børn tager selv tøj af og på, får mulighed for at hjælpe hinanden mv.

➤ Badeværelset: Børn kravler selv op og ned fra puslebordet evt. med hjælp, tager selv ble af om muligt, vasker hænder mv.

➤ Før, under og efter måltidet: Børnene er med til at hente vogn, dække bord, de kravler så vidt muligt selv op på og ned fra stolene, hjælper hinanden, rydde af efter måltidet mv.

➤ Til og fra legeplads eller tur: Børnene hjælper med at hente materialer, pakke turtaske, gøre klar og rydde op mv.

➤ Relation og fælles tredje

Det pædagogiske personale giver tid til at være nærværende i deres samspil med børnene og bruger rutinerne som et fælles tredje, hvor de skaber fordybelse sammen med børnene som fx i situationerne i badeværelset, i garderoben, før, under og efter måltidet, når de går på legepladsen eller på tur og i mikro-overgange, dvs. hvor børn går fra én aktivitet til den næste, osv.

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats X	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
<p>Begrundelse med eksempler fra det uanmeldte tilsyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nogle steder ses der fokus på at forberede og involvere børnene ved bl.a. at kommunikere verbalt og visuelt så alle børn ved, hvad de skal lave, hvor de skal være og hvem de skal være sammen med. Andre steder ses mindre kommunikation med børnene om hvad der skal ske, hvorved nogle børn ses være i en venteposition. Det ses nogle steder at de voksne fordeler sig og deler børnene op i mindre grupper så de via nærværende samspil kan understøtte børnenes selvhjulpethed. Det ses fx i garderoben, på toilettet, ved håndvask mv. Børnene guides i selv at tage tøj af og på, får mulighed for at hjælpe hinanden. Ved måltidet er børnene selv med til at hælde vand op med små kander, tager mad fra fadet med ta' bestik, øver at spise med kniv og gaffel. Andre steder ses det oftest at det er de voksne som dækker bord, øser mad og rydder af efter måltidet. Nogle steder støttes børnene i selv at kravle op på og ned fra stolene. Andre steder bliver børnene blot løftet op og ned af de voksne. Det ses i mindre grad at børnene hjælper med at hente materialer til klargøring af aktiviteter, gøre klar og rydde op mv. Det pædagogiske personale giver sig jævnligt tid til at være nærværende i deres samspil med børnene og bruger rutinerne som et fælles tredje, hvor de skaber fordybelse sammen med børnene. 		
<p>ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Drøft og aftal hvordan I, alle steder får forberedt og involveret børnene før, under og efter måltidet. 		

2. Relation og nærværende samspil – børn i udsatte positioner

Det uanmeldte tilsyn foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

- Det pædagogiske personale har øje for at alle børn er en del af et børnefællesskab, der giver lige muligheder for deltagelse fx ved at inddrage de børn, der ikke selv formår at komme ind i legen, hjælpe børn der går formålsløst rundt eller kommer til at forstyrre legen for andre, med at komme ind i en leg eller aktivitet.
- Det Pædagogiske personale justerer sig efter barnet, venter på barnet samt sikrer at barnet er trygt i børnefællesskabet.
- Det Pædagogiske personale understøtter barnets oplevelse ved at sætte ord på barnets følelser og udtryk for at undersøge, om de har forstået barnet korrekt.
- Det pædagogiske personale er legende i deres samspil for at øge alle børns deltagelsesmuligheder ved at skabe en legende stemning. *Fx, hvis det er svært at tage en støvle på, leger den voksen at støvlen er en drillepind.*
- Det pædagogiske personale viser omsorg, er smilende, lydhør og imødekommende overfor alle børn, er ansigt til ansigt med børnene og viser de kan lide børnene.

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
<u>Begrundelse med eksempler fra det uanmeldte tilsyn:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske personale har øje for at alle børn er en del af et børnefællesskab, der giver lige muligheder for deltagelse. Det ses fx ved at de voksne sætter sig i børnehøjde, hjælper børnene med at udvide legen og guider børnene i at indgå i samspil og leg. • Det Pædagogiske personale justerer sig efter barnet, venter på barnet samt sikrer at barnet er trygt i børnefællesskabet. Det ses fx da et barn bliver ked af det ved måltidet og den voksne giver sig tid til at aflæse og responderer på barnets udtryk. • Det ses at det pædagogiske personale lytter til barnets oplevelse ved at sætte ord på barnets følelser og udtryk for at undersøge, om de har forstået barnet korrekt. • Det pædagogiske personale er legende i deres samspil for at øge alle børns deltagelsesmuligheder ved at skabe en legende stemning. Det ses fx ifm. aktivitet med sangleg, hvor den voksnes deltagelse og brug af mimik skaber en legende stemning, hvor alle børnene er en del af fællesskabet. • Det pædagogiske personale viser omsorg, er smilende, lydhør og imødekommende overfor alle børn, er ansigt til ansigt med børnene og viser de kan lide børnene.		
ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nogle steder kan I med fordel hjælpe hinanden med at have fokus på, at I anvender mimik og gestik til at understøtte det pædagogiske læringsmiljø. ➤ Drøft, hvordan I kan inddrage børnenes perspektiver i valg af aktivitet		

3. Kommunikation og sprog og fysisk indretning

Det uanmeldte tilsyn foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

- Det pædagogiske personale indgår i nærværende samspil og længerevarende dialoger, de stiller åbne og nysgerrige spørgsmål og giver plads til barnets oplevelser og fortællinger samt undgår at tale over hovedet på børnene.
- Det pædagogiske personale iværksætter aktiviteter, der motiverer børnene og giver anledning til kommunikation og kontakt samt, har fokus på også at inddrage de børn der kommer mindst til orde.
- Det pædagogiske personale fordeler børnene i mindre grupper med en sammensætning der giver de børn, der har særligt behov for at øve og udforske sproget mulighed for at ytre sig i både leg, aktiviteter og rutiner.
- Personalet lytter til børnene og henvender sig til alle børn i en positiv udvekslende tone, med hensyn til børns sproglige udvikling samt sprogforståelse, de taler med børnene fremfor til børnene.
- Indretning indenfor. Der er gode afgrænsede og tematiserede legeområder med tydelig visualisering på fx væggene. Der er relevant og alderssvarende legetøj og materialer til rådighed for børnene. Der er områder, hvor børn kan lege uforstyrret samt områder med høj og lav aktivitet placeret væk fra hinanden.
- Indretning udenfor. Der er gode afgrænsede og tydelige tematiserede legeområder udenfor evt. understøttet med visualisering. Der er relevant og alderssvarende legetøj og materialer til rådighed for børnene. Der er områder, hvor børn kan lege uforstyrret samt områder med høj og lav aktivitet placeret væk fra hinanden.

Tilsynsområde 3

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
<p><u>Begrundelse med eksempler fra det uanmeldte tilsyn:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske personale indgår i nærværende samspil og længerevarende dialoger, de stiller åbne og nysgerrige spørgsmål og giver plads til barnets oplevelser og fortællinger fx dialog ved formiddagsmad omkring nisser, fødselsdag. Fælles samling hvor en personale fortæller historier for børnene, med elementer som inddrager børnene aktivt, til begejstring for børnegruppen som lytter interesseret. I en aktivitet omkring puslespil indbyder det pædagogiske personale til dialog om elementerne på puslespillene. • Det pædagogiske personale iværksætter aktiviteter, der motiverer børnene og giver anledning til kommunikation og kontakt samt, har fokus på også at inddrage de børn der kommer mindst til orde. Det ses fx ift. aktiviteten omkring sangleg, hvor der gives plads til at alle børn kan deltage på forskellig vis. • Det pædagogiske personale fordeler børnene i mindre grupper med en sammensætning der giver de børn, der har særligt behov for at øve og udforske sproget mulighed for at ytre sig i både leg, aktiviteter og rutiner. • Personalet lytter til børnene og henvender sig til alle børn i en positiv udvekslende tone. • Der er legezoner ude såvel som inde som kan inspirere til leg. Set i lyset af at institutionerne er i midlertidige rammer, er det ikke et tema som vægtes ved nærværende tilsyn. 		
<p>Anbefalinger</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Benævn det I gør og det som børnene viser interesse for, så I sikrer understøttelse af et rigt sprogligt læringsmiljø og dermed børnenes sproglige udvikling. 		

4. Organisering af de pædagogiske læringsmiljøer

Det uanmeldte tilsyn foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

- Det pædagogiske personale skaber vilkår for legen fx ved at dele børnene op i mindre grupper, så børnene indgår i gode og berigende legeoplevelser med hinanden samt, tilpasser læringsmiljøet så det hele dagen giver mening for børnene.
- Det pædagogiske personale støtter, guider og rammesætter legen, for at alle børn kan være med og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.
- Det pædagogiske personale ses lege med børnene og justere aktiviteter, lege og rutiner efter børns behov.
- Det pædagogiske personale fordeler sig hensigtsmæssigt i forhold til børnene, samt placerer sig i børnehøjde vendt mod børnene.
- Det pædagogiske personale hjælper børnene i konflikter og uenigheder, ved at være nysgerrige og undersøgende fremfor at vurdere og ved at hjælpe børnene med at komme positivt videre i et børnefælleskab.
- Der er gjort klar til dagen. Der er stolet ned, legetøj og materialer er stillet indbydende op, så børnene inspireres til lege og aktiviteter.

Tilsynsområde 4

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
<p><u>Begrundelse med eksempler fra det uanmeldte tilsyn:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske personale skaber vilkår for legen fx ved at dele børnene op i mindre grupper, og tilpasser læringsmiljøet så det giver mening for børnene. Fx sidder det pædagogiske personale fordelt på stue og i børnehøjde, så børnene naturligt fordeler sig i legezonerne. Derudover er der en voksen og en lille gruppe af børn der går på tur. • Det pædagogiske personale støtter, guider og rammesætter legen, for at alle børn kan være med og for at legen udvikler sig positivt for alle børn. Det ses fx i den børneinitierede leg, hvor det pædagogiske personale sidder fordelt på stue og i børnehøjde, hvor den voksne veksler mellem at være en del af legen ved at smage på maden, stille nysgerrige og åbne spørgsmål og guide børnene i at indgå i samspil med de øvrige børn: "Du kan spørge om hun har lyst til at smage på maden". "Den havde xxx, jeg kan se der er en her, du kan tage.." • Det pædagogiske personale ses lege med børnene og justere aktiviteter, lege og rutiner efter børns behov. • Det pædagogiske personale fordeler sig hensigtsmæssigt i forhold til børnene, samt placerer sig i børnehøjde vendt mod børnene. • Det pædagogiske personale hjælper børnene i konflikter og uenigheder, ved at være nysgerrige og undersøgende fremfor at vurdere og ved at hjælpe børnene med at komme positivt videre i et børnefælleskab. • Der er gjort klar til dagen. Der er stolet ned, legetøj og materialer er stillet indbydende op, så børnene inspireres til lege og aktiviteter. 		
<p>ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fasthold at del børnene op i mindre grupper, så børnene får gode og berigende legeoplevelser med hinanden, og at I tilpasser læringsmiljøet så det hele dagen giver mening for børnene. 		

5. Forældresamarbejde

Dialogen foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

Fremlægges af dagtilbuddet til tilbagemeldingssamtalen

- Hvordan forholder I jer nysgerrigt og undersøgende til forældrehenvendelser? Fx ved misforståelser i kommunikation, ved bekymring, ved uforståenhed overfor praksis, hensyntagen til børn med særlig behov osv.
- Giv eksempler på, hvordan en forældrehenvendelse har givet anledning til refleksion og evt. justering eller ændret praksis.
- Hvordan samarbejder I med alle forældre om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvordan sikrer lederen at det pædagogiske personale er rustet til at indgå i et forældresamarbejde, også i forhold til sårbare familier?
- Hvordan oplever forældrene, at der er et ligeværdigt forældresamarbejde i dagligdagen?
- Hvordan skaber I tryghed hos børn og forældre og hvordan samarbejder I med alle forældrene om børnenes overgange fra hjem til dagtilbud og til SFO og skole?

Observeres af den pædagogiske konsulent ved det uanmeldte besøg

- Det pædagogiske personale sikrer at alle børn og deres forældre får en tryk overgang i aflevering og hente situationer.

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
Begrundelse <ul style="list-style-type: none"> • Til forældremøder viser institutionen filmklip fra hverdagen, så forældrene får et indblik i børnenes dagligdag. • Der er løbende samtaler med forældrene i forbindelse med opstart og overgang til børnehave. Sprogværktøjet 'Sprogtrappen' inddrages ved samtaler i dialogen om barnets trivsel, læring og udvikling. • Der tilbydes hjemmebesøg inden opstart i vuggestuen for at sikre en god og tryk opstart i vuggestuen. Forældrene melder tilbage, at de er glade for besøget. • Før børnene skal i børnehaven, kommer børnene så vidt det er muligt, på besøg i børnehaven. Her har kan de lære de kommende voksne og de nye rammer at kende. Overgangen til børnehaven foregår i samarbejdet med forældrene, både forældre og dagtilbud udfylder en dialogprofil.		
ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fasthold jeres fokus på at sikre et godt forældresamarbejde		

6. Systematik, metoder og evalueringskultur

Dialogen foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

Fremlægges af dagtilbuddet til tilbagemeldingssamtalen

- Giv eksempler på, hvordan I anvender dataindsamling fra sprogtrappen, dagtilbudstermometeret, daglig praksis fx praksisfortællinger, observationer af børnene og hinanden, til at planlægge eller justerer praksis.
- Giv eksempler på, hvordan I løbende inddrager børnenes perspektiver i planlægning og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø.
- Hvordan anvender I metoder til at understøtte og udvikle børns sproglige, sociale og emotionelle udvikling, fx sprogaven, legemanuskripter og fri for mobberi?
- Hvordan understøtter lederen implementering af kompetenceforløb, uddannelse og kurser samt, hvordan understøtter lederen løbende refleksion og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan arbejder lederen systematisk med ledelse tæt på fx ved hjælp af observation, feedback, deltagelse i aktiviteter eller andet?
- Hvordan arbejder I systematisk med børns overgange fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til SFO og skole samt, hvordan får eller indhenter I feedback på jeres skriftlige og mundtlige videns overdragelser?

Tilsynsområde 6

Behov for ny/ændret indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
Begrundelse <ul style="list-style-type: none"> • Institutionen anvender resultater fra sprogtrappen og drøftelser ved PLF til at tilrettelægge og / eller justere praksis. • Personalet tager i deres refleksioner udgangspunkt i børnefællesskabet og voksen / barn og relationen. • Institutionen er opmærksom på at kollegial feedback er vigtigt for at udvikle praksis. De har løbende dialoger med hinanden og de laver løbende aftaler om, hvordan de bedst kan guide hinanden i praksis. • Der er procedurer for overgangsarbejdet, fra hjem til vuggestue og fra vuggestue til børnehave.		
ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Drøft og aftal, hvordan I sikrer systematik i jeres arbejde med kvalitet i hverdagens rutiner		

Udfyldes af daglig leder efter personalemødet (eller efter den pædagogiske tilsynsdialog)

7. Fokuspunkter og det videre arbejde med det pædagogiske tilsyn

Hvordan vil dagtilbuddet følge tilsynets anbefalinger?

Vi vil arbejde med alle anbefalingerne, nogle stuevis andre på tværs af stuerne. Temaerne vil tages op på forskellig vis: på stuemøder, til PLF-grupper og personalemøder.

Hvilke udviklingspunkter skal prioriteres først – hvad er fx aftalt på personalemødet?
Vedhæft gerne skema til handling eller andet aftalepapir.

Vi vil stuevis udarbejde skema til handling over temaet: selvhjulpethed i forbindelse med måltidet.

Derudover et skema til handling over temaet: Sprog som pædagogisk redskab i måltidet

Hvilken ønsket positiv effekt skal indsatserne have for børnene?

Der skal gerne danne sig noget genkendelse hos børnene, at de ved hvad de skal, og en oplevelse af mestring.

Hvordan vil lederen understøtte udviklingen undervejs?

Lederen vil være tæt på arbejdet med temaerne: være deltagende på stuemøder og PLF-grupper, spørge ind til udvikling undervejs, og følge trinene i skema til handling ved at understøtte udarbejdelse af praksisfortællinger

Ved aftale om opfølgning

Hvordan, med hvem og hvornår skal der følges op?

Dato og underskrift dagtilbuds leder:

8. februar 2023

Dato og underskrift pædagogisk konsulent:

9. februar 2023